

*** Sử dụng từ Hán Việt**

- Tạo sắc thái trang trọng, tôn kính
- Tạo sắc thái tao nhã, tránh gây cảm giác thô tục, ghê sợ
- Tạo sắc thái cổ

2. Từ đồng nghĩa

- *Từ đồng nghĩa là những từ có nghĩa giống nhau hoặc gần giống nhau*
- Có hai loại:
 - + Từ đồng nghĩa hoàn toàn
 - + Từ đồng nghĩa không hoàn toàn

3. Từ trái nghĩa

Là những từ có nghĩa trái ngược nhau

4. Từ đồng âm

Là những từ có âm giống nhau nhưng nghĩa khác xa nhau.

5. Thành ngữ

- Cụm từ cố định, có ý nghĩa: diễn đạt một nội dung hoàn chỉnh
- Chức vụ cú pháp: làm chủ ngữ, vị ngữ trong câu, làm phụ ngữ cho cụm danh từ, cụm động từ

6. Điệp ngữ

Là cách lặp lại một từ, một cụm từ hoặc cả câu làm nhấn mạnh, biểu cảm

- Điệp ngữ: Điệp ngữ liên tiếp
 - Điệp ngữ chuyển tiếp
 - Điệp ngữ cách quãng

7. Chơi chữ

Là lợi dụng đặc sắc về âm, về nghĩa để tạo sắc thái hài hước, châm biếm... biểu cảm

III. Tập làm văn:

- Phát biểu cảm nghĩ về một tác phẩm văn học

*** Dàn ý chung phát biểu cảm nghĩ về một tác phẩm văn học**

1. Mở bài :

	<ul style="list-style-type: none">- Giới thiệu tác phẩm : đề tài, thể loại, tác giả- Hoàn cảnh tiếp xúc tác phẩm- Cảm nhận chung về tác phẩm <p><u>2.Thân bài :</u> Nêu những cảm xúc suy nghĩ do tác phẩm gợi nên (những đặc sắc về nghệ thuật→ nội dung trong tác phẩm)</p> <p><u>3.Kết bài :</u> Khẳng định lại ấn tượng chung về tác phẩm.</p>
Hoạt động 2: Kiểm tra, đánh giá quá trình tự học.	<p>Đọc các câu dưới đây và khoanh tròn đáp án đúng nhất:</p> <p>Câu 1: Trong bài “Ngẫu nhiên viết nhân buổi mới về quê”, tác giả viết trong hoàn cảnh nào?</p> <ul style="list-style-type: none">A Mới rời quê ra điB Xa nhà ,xa quê đã lâu.C Xa quê rất lâu nay mới trở vềD Sống ngay ở quê nhà. <p>Câu 2 : Tâm trạng của tác giả trong bài “Qua Đèo Ngang” là tâm trạng như thế nào?</p> <ul style="list-style-type: none">A Yêu say đắm trước vẻ đẹp của thiên nhiên đất nước.B Đau xót ,ngậm ngùi trước sự đổi thay của quê hương.C Buồn thương da diết khi phải sống trong cảnh cô đơn.D Cô đơn trước thực tại,da diết nhớ về quê hương của đất nước. <p>Câu 3 :Đọc hai câu thơ sau đây: “Bước tới Đèo Ngang bóng xế tà Cỏ cây chen đá, lá chen hoa.”</p>

Hãy cho biết cảnh Đèo Ngang trong hai câu thơ trên được miêu tả như thế nào?

A Tươi tắn, sinh động

B Phong phú, đầy sức sống.

C Um tùm, rậm rạp

D Hoang vắng, thê lương

Câu 4 :Chủ đề bài thơ “Cảm nghĩ trong đêm thanh tĩnh” là gì?

A Lên núi nhớ bạn

B Trông trăng nhớ quê

C Non nước hữu tình

D Trước cảnh sinh tình

Câu 5 :Từ nào sau đây trái nghĩa với từ “Thân thiết”?

A Yêu thương B Quý mến

C Kẻ thù D Thương nhớ

Câu 6. Tìm từ trái nghĩa phù hợp để điền vào câu sau đây :

“ Xét mình công ít tội”

A Đầy B Hại

C Giàu D Nhiều .

Câu 7. Trong những câu sau,câu nào là thành ngữ?

A. Có công mài sắt có ngày nên kim

B . Có chí thì nên

C . Con dại cái mang

D. Ăn quả nhớ kẻ trồng cây

Câu 8:Trong các dòng sau đây,dòng nào nêu đúng khái niệm thành ngữ?

A. Thành ngữ là loại cụm từ có cấu tạo cố định, biểu thị một ý nghĩa hoàn chỉnh.

B. Thành ngữ là loại cụm từ có vần, có điệu biểu thị một ý nghĩa hoàn chỉnh.

C. Thành ngữ là một tổ hợp từ có danh từ hoặc tính từ làm trung tâm.

D. Thành ngữ là một kết cấu chủ vị, biểu thị một ý nghĩa hoàn chỉnh.

Câu 9 Đọc hai câu thơ sau đây:

“Nhớ **nước** đau lòng con **quốc quốc**

Thương **nhà** mỗi miệng cái **gia gia**”

Xác định hiện tượng gì của từ ngữ được sử dụng trong các từ in đậm ở hai câu thơ trên.

A Hiện tượng dùng từ đồng nghĩa .

B Hiện tượng dùng từ ngữ để chơi chữ

C Hiện tượng dùng điệp ngữ .

D Hiện tượng dùng từ trái nghĩa.

Câu 10: Đọc hai câu thơ sau đây :

“ Chuyện kể từ nỗi nhớ sâu sa

Thương em , thương em , biết mấy”.

(Phạm Tiến Duật)

Cho biết dạng điệp ngữ nào được sử dụng trong hai câu thơ trên .

A Điệp ngữ nối tiếp

B Điệp ngữ cách quãng .

C Điệp ngữ chuyên tiếp .

D Lỗi lặp từ .

Câu 11 Đọc hai câu thơ sau đây :

“Mênh mông muôn mẫu một màu mưa
Mỏi mắt miên man mãi mịt mờ”

(Tú Mỡ)

Lối chơi chữ nào được dùng trong hai câu thơ trên?

A Dùng cách điệp âm.

B Dùng từ ngữ trái nghĩa.

C Dùng cách nói lái.

D Dùng từ ngữ đồng âm.

Câu 12 : Xác định từ Hán Việt trong những từ sau đây :

A Nhân loại .

B Dịu dàng .

C Yêu mến

D Buồn phiền

Câu 13 : Xác định từ Hán Việt trong những từ sau đây

A Nước non

B Sông núi

C Đất nước

D Sơn hà

Câu 14 Đọc câu văn sau đây:

Phụ nữ Việt Nam anh hùng, bất khuất, trung hậu , đảm đang.

Hãy xác định mục đích của việc dùng từ Hán Việt “ **Phụ nữ**” trong câu trên.

A Tạo sắc thái cổ

B Tạo sắc thái trang trọng.

C Tránh gây cảm giác thô tục, ghê sợ .

D Tạo sắc thái biểu cảm.

Câu 15. Thể thơ của bài Cảm nghĩ trong đêm thanh tĩnh là gì?

A. Thất ngôn tứ tuyệt

B. Thất ngôn bát cú

C. Ngũ ngôn tứ tuyệt

D. Lục bát

Câu 16. Hai câu thơ đầu bài Tĩnh dạ tứ tả cảnh gì?

A. Miêu tả hình ảnh ánh trăng trong đêm thanh tĩnh

B. Miêu tả hình ảnh trăng và sương

C. Miêu tả nhân vật ngắm trăng

D. Cả 3 đáp án trên đều đúng

Câu 17. Hai câu thơ cuối bài thơ có nội dung gì?

A. Thể hiện tình cảm của tác giả nhớ mong quê hương, chốn cũ

B. Thể hiện nhẹ nhàng mà thấm thía tình quê hương của một người sống xa nhà trong cảnh đêm trăng thanh tĩnh

C. Nỗi nhớ mong quê hương, chốn cũ trong lòng tác giả

D. Cảnh đêm trăng đẹp, huyền ảo, nhiều mộng mị

Câu 18. Chủ đề bài thơ “Cảm nghĩ trong đêm thanh tĩnh” là gì?

A Lên núi nhớ bạn

B Trông trăng nhớ quê

C Non nước hữu tình

D Trước cảnh sinh tình.

Câu 19. Hai bài thơ “Cảnh khuya, Rằm tháng giêng” được sáng tác trong hoàn cảnh nào?

A. Trước Cách mạng tháng Tám, Bác Hồ mới về nước

B. Những năm đầu cuộc kháng chiến chống Pháp

C. Những năm hòa bình ở miền Bắc sau kháng chiến chống Pháp

D. Những năm kháng chiến chống đế quốc Mỹ xâm lược

Câu 20. Hai bài thơ “Cảnh khuya, Rằm tháng giêng” miêu tả cảnh vật ở đâu?

- A. Thủ đô Hà Nội
- B. Việt Bắc
- C. Tây Bắc
- D. Nghệ An

Câu 21: Hai bài thơ “Cảnh khuya, Rằm tháng giêng” được viết theo thể thơ nào?

- A. Lục bát
- B. Song thất lục bát
- C. Thất ngôn bát cú
- D. Thất ngôn tứ tuyệt

Câu 22. Bài thơ Tiếng gà trưa được viết theo thể thơ gì?

- A. Tự do
- B. Đường luật
- C. Năm chữ
- D. Bốn chữ

Câu 23. Hình ảnh xuyên suốt bài thơ là gì?

- A. Tiếng gà trưa
- B. Quả trứng hồng
- C. Người bà
- D. Người chiến sĩ

Câu 24. Tình cảm, cảm xúc được nhân vật trữ tình thể hiện trong bài thơ là tình cảm gì?

- A. Nỗi nhớ về tuổi thơ, sự hoài niệm về tuổi thơ
- B. Tình bà cháu
- C. Tình yêu quê hương, đất nước
- D. Cả 3 ý trên

Câu 25. Đặc sắc về nghệ thuật của bài thơ trên là?

- A. Cách diễn đạt tự nhiên với những hình ảnh giản dị chân thực
- B. Ngôn ngữ cô đọng, hàm súc

C. Sử dụng các biện pháp so sánh, nhân hóa có giá trị biểu cảm cao

D. Sử dụng rộng rãi lối liên tưởng, tưởng tượng

Câu 26. Nội dung của bài thơ là gì?

A. Tiếng gà trưa gọi về những kỉ niệm đẹp đẽ của tuổi thơ và tình bà cháu.

B. Tình cảm gia đình đã làm sâu sắc thêm tình quê hương, đất nước

C. Tình bà cháu sâu nặng, gắn bó.

D. Cả 3 đáp án trên

Câu 27. Một thứ quà của lúa non: Cốm thuộc thể loại gì?

A. Kí sự

B. Hồi kí

C. Truyện ngắn

D. Tùy bút

Câu 28. Văn bản “ Một thứ quà của lúa non: Cốm” được viết bởi tác giả ?

A. Xuân Quỳnh

B. Thạch Lam

C. Nguyễn Khuyến

D. Huy Cận

Câu 29. Bài văn đã viết về Cốm ở những phương diện nào?

A. Nguồn gốc và cách thức làm cốm

B. Vẻ đẹp và công dụng của cốm

C. Sự thưởng thức cốm

D. Cả 3 phương diện trên

Câu 30 . Nội dung của văn bản “ Một thứ quà của lúa non: Cốm” là gì?

A. Ca ngợi lúa non, cốm, thức quà ngon và độc đáo

B. Cốm là thức quà riêng biệt của đất nước, những cánh đồng, mang trong mình hương vị mộc mạc, giản dị thanh khiết của đồng quê nội cỏ.

C. Những khám phá, phát hiện ra giá trị độc đáo, đặc trưng của thức quà cốm, giản dị

D. Cả B và C đều đúng